

Л О Н Ц Е В

1931

1932

3

Vsebina tretjega zvezka.

	Stran
1. Francè Podrekar; Martin Krpan; Risba	57
2. Dr. Fr. Zbašnik: Ob stoletnici rojstva Frana Levstika	58
3. Manfred Kyber — A. Sovre: KG	61
4. Dr. Roman Savnik: Jugoslavija in njene sosede. 2. Grčija	63
5. Maksa Samsa: Mlad bolnik v jeseni. Pesem	65
6. P. in V. Margueritte — Ksenija Prunkova: Čokolada	66
7. Dijamanti	68
8. Marija Grošljeva: Bobi Nespodobi, začarani pes. Ilustriral E. Justin	96
9. Vera Albrechtova: Burja. Pesem	71
10. Za Miklavžev praznik	72
11. Ferdinand Ossendowski: Življenje in prigode male opice. (Dnevnik šimpanzke „Kaške“) iz poljščine prevaja dr. Rudolf Molè, ilustrira Mirko Šubic	73
12. Fizikus: Izumitelj Tomaž Alva Edison	76
13. Razvedrimo se!	78
14. Mladi slikarji razstavljajo	79
15. Iz mladih peres. (Prispevki „Zvončkarjev“.)	80
16. Kotiček gospoda Doropoljskega	Tretja stran ovitka.
17. Stric Matic — s košem novic	Četrta stran ovitka.
18. Miklavž v eni potezi. Risba	Četrta stran ovitka.

Pokažite in priporočajte „Zvonček“ svojim znancem! Nabirajte pridno listu novih naročnikov! Čim večji bo krog „Zvončkarjev“, tem lepša in obsežnejša bo vsebina našega lista.

»Zvonček« izhaja med šolskim letom v zvezkih vsak mesec in stane v naprejšnjem plačilu za vse leto 30 Din, za pol leta 15 Din, za četrta leta 750 Din. Posamezni zvezki po 3 Din.

Uprava »Zvončka« je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6, Učiteljska tiskarna. — Na ta naslov pošiljajte naročnino in reklamacije!

Na naročila brez istodobno vposlane naročnine se ne oziramo.

Rokopise pošiljajte na naslov: Uredništvo »Zvončka« v Ljubljani, Krakovski nasip 22.

Rešitve ugank, nalog itd. sprejemamo le prvih 8 dni po odpravi vsakega zvezka.

Glavni in odgovorni urednik: Dr. Pavel Karlin v Ljubljani. — Izdaja Konzorcij »Zvončka« (Dr. Tone Jamar). — Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani (predstavnik Francè Štrukelj).

ZVONICEK

LIST S PODOBAMI
ZA SLOVENSKO MLADINO

Štev. 3.—XXXIII.

November 1931.

MARTIN KRPAN

Ob stoletnici rojstva Frana Levstika.

Dr. Fr. Zbašnik.

Se se živo spominjam, kako je strumno, a vendar umerjeno stopal skozi šolski drevored, kadar je šel zjutraj v svoj urad, v licealno knjižnico, ali pa po končani službi iz nje. Glavo je nosil po koncu, a tako, da si takoj vedel: to ni nadutost, niti ne samozavestnost, to je naravno držanje, takega je Bog ustvaril. Z njegovega obraza je sijala neka vedrost, čelo mu je bilo gladko in jasno, oči žive, ustnice pa tesno stisnjene — znak njegove odločnosti! — ki so se pa navzlic temu skoro vedno smehljale. To je bilo v 70. letih preteklega stoletja, takrat ko je bil čolnič njegovega življenja po mnogih brodolomih naposled vendar le priplul v varen pristan. V tistem času je imel najpotrebnejše, kaj več si v svoji skromnosti ni želel. Bil je tistikrat tudi še čvrst in zdrav, skratka: bil je zadovoljen in srečen. Kar mu je življenje prineslo prej, kar pozneje, je silno žalostno. Prej — ako izvzamemo njegova otroška leta — same grenke skrbi, bedo in stradanje, pozneje dolgo, mukepolno bolezen! —

Dne 28. septembra t. l. je poteklo 100 let, kar se je rodil v malem selu Sp. Retje pri Vel. Laščah Fran Levstik, eden največjih mož, kar jih je naklonilo nebo nam revnim Slovencem. Človek bi posnemaje Sv. pismo vzkliknil: Ali more priti iz tako neznatne, samo 5 hišnih številk broječe vasice kaj velikega? No, prišlo je! —

Svojo prvo mladost je preživel Levstik tako kakor mnogi izmed nas, ki smo kmečki sinovi. Prav lahko si ga predstavljam kot bosonovega dečka, ki se poja in podi s svojimi ne baš številnimi tovariši po tistih gričastih in vegastih, na pol kraških domačih tleh. Po svojem vedenju, po svojih navadah se nemara ni ločil mnogo od drugih, morda celo nič. »Otrok je otrok!« tako bi kdo dejal. Toda zdi se, da je bil že tistikrat izredno sprejemljiv za vse pojave okoli sebe, da je že tistikrat njegovo uho željno prestrezalo vsak zvok in da so njegove oči vse več zapazile kot oči drugih. Zakaj skoro ni drugače mogoče, kakor da se je navzel že v svoji prvi mladosti tiste jedrovite domače govorce, ki se mu je baš zaradi tega tako vtisnila v spomin, da mu je ni mogla izriniti iz njega ne ponemčevalna šola, ne slabi zgledi, ki jih je bilo vse polno v tedanji slovenski pisavi.

Levstik je obiskaval najprej tri leta osnovno šolo v Vel. Laščah. Potem je bil dve leti na tako zvani normalki v Ljubljani, na kar je bil zaradi bolezni eno leto doma, a se je drugo jesen vrnil zopet v Ljubljano, kjer je l. 1853. dovršil gimnazijo. Po končani 8. šoli je šel Levstik na Dunaj z namenom, da se posveti bogoslovnim študijam, od koder so ga poslali čez nekaj časa v duhovno semenišče v Olomuc na Moravsko. Kdor le količkaj pozna Levstikovo iskrenost, ne bo dvomil o tem, da se ni odločil samo zaradi »ljubega kruha« za duhovski stan. In vendar mu ni bilo dano, da bi bil dosegel svoj namen!

Levstik, ki je čutil v sebi pevski dar, je že zgodaj zlagal pesmi in jih je leta 1854. tudi izdal. Te pesmi, ki niso vsebovale v resnici ničesar spotikljivega, so dale povod, da je moral zapustiti semenišče. Že tistikrat se je izkazal celega moža. Zahtevali so od njega, da naj obžaluje, da je izdal te pesmi, a kako bi bil mogel to, ko pa se je zavedal, da je poklonil z njimi svojemu ljubljenu narodu dragocen dar! Seveda, nič lažjega, kot zapisati: »obžalujem« in rešen bi bil! Toda to bi bila laž in laž mu je mrzela. Resnica je bila njemu v življenju vedno zvezda vodnica! »Iščite resnico, hčerko božjo!« po tem se je on svoj živ dan ravnal. Seveda pa je le premnogokrat tudi izkusil, da »resnica oči kolje!« Koliko manj sovražnikov bi bil imel, da ni vsakemu resnice povedal in vsakega tako ocenil, kakor je zaslužil! A njega to ni omajalo v njegovih načelih! —

Iz Olomuca je šel na Dunaj. Tu bi si bil rad izpopolnjeval svoje znanje, a moral je oditi, ker ni bilo sredstev. Napotil se je peš proti domu. Nastopil je svoj križev pot! Lahko si mislimo s kako težkim srcem se je bližal svoji domovini. Ko je dospel v svoj rojstni kraj, so se njegovi starši baš selili. Prodali so bili namreč svojo domačijo v Sp. Retjah in si kupili posestvo v Prečni na Dolenjskem. Oče in mati sta ga vabila, da naj gre z njima, in pokazala sta s tem, da ga pomilujeta, toda ni se mogel odločiti za to. Čutil je pač, da jima je le hudo, ker je prišlo tako. Kolikokrat bi bili pogledali drug drugemu v obraz, tolikrat bi bilo enemu kot drugemu zakrvavelo srce, zato je bilo bolje, da so se ločili. Pa tudi v breme jima nemara ni hotel več biti. Tako je ostal v Sp. Retjah pri dobrem znancu izza otroških let. Marsikdo bi bil na njegovem mestu obupal. On ni! Zavedal se je, da je svojemu narodu potreben in hotel je delati zanj!

Usoda ga je poslej nemilo metala sem in tja. V svoji rahločutnosti tudi prijatelju ni bil rad v nadlego. Zato se je oprijel vsake prilike, ki bi mu omogočila, da bi se sam preživljal. Toda vse službe, ki jih je dobil, so bile ali že same na sebi take, da niso mogle trajati dolgo, ali pa so ga spravile v stik z ljudmi, ki ga niso hoteli razumeti in so mu podtikali namene, ki jih ni imel, tako da je bil prisiljen, obrniti jim hrbet. Pripetilo se mu je opetovano, da je bil hipoma brez

kruha. A vse to ga ni preplašilo. Postavil si je bil svoj cilj, za tem je stremil tudi v najhujših časih!

Kako velik in bistroviden duh je bil Levstik, je razvidno najbolj iz tega, da je že kot čisto mlad človek točno spoznal, kje tiči največja nevarnost za njegov narod. Bil je komaj 27 let star, ko je začel objavljati svojo znamenito razpravo o napakah slovenskega pisanja, ki jo pričinja z besedami: »Skoro vsi, ki pišemo, stavimo slovenske besede, mislimo pa nemški.« Če pa mislimo nemški, nismo seveda več pravi Slovenci! Zatorej nazaj k nepokvarjenemu narodu, od njega se učimo misliti in govoriti! To spoznanje je bilo kakor svetel žarek, to spoznanje je rešilo morda Slovence pogina, vsekakor jim je otelo njih samoniklost in samobitnost! Hvaležnosti za to seveda ni žel, nasprotno, nakopal si je tudi s tem svojim plemenitim prizadevanjem nasprotnike, kakor pozneje z raznimi kritikami, ki je v njih razkrival puhloglavost in neznanje. Da, lahko se reče, da Slovenci niso imeli odličnega moža, ki bi bil imel toliko protivnikov kot on. A on se jih ni zbal! Pogumno, včasih celo srdito se je boril za svoje prepričanje, toda vselej s poštenim orožjem, dočim so njegovi nasprotniki često uporabljali laž in zavratnost. Njemu ni šlo nikdar za osebo, njemu je šlo vselej samo za stvar!

Levstik je imel že 41. leto za sabo, ko je naposled le prišel do mirnejšega življenja. Leta 1872. je bil namreč imenovan za skriptorja v licealni knjižnici v Ljubljani, kjer se je dobro počutil. Žal, da je tudi to tako hitro minilo. Že leta 1885. je začel bolehati in 16. novembra 1887. je po hudem trpljenju za večno zatisnil svoje blage oči. Odkar je bil bolan, se je bolj in bolj odtegoval svetu...

Že iz tega, kar smo navedli, razvidijo mladi »Zvončkovi« bralci, kako znamenit mož, kako odličen človek je bil Fran Levstik. Sicer pa sem prepričan, da ga vsaj od neke strani že davno poznajo. Kdo ni že kdaj kaj čital od njega n. pr. tiste tako mične in svojevrstne otroške igrice in pesmice, ali »Ubežnega kralja«, ali pa »Krpana«, ki s svojo prisrčno in pristno domačnostjo prekaša vse, kar se je kdaj v našem jeziku napisalo?

Levstikove zasluge za naš narod so nevenljive. Dokler se bo razlagala na zemlji slovenska govornica, se bo imenovalo s častjo njegovo ime. Z enodušno proslavo stoletnice njegovega rojstva smo vsaj deloma popravili, kar so bili naši predniki zagrešili nad njim.

Slovenci smo doslej z neko zakrknjenostjo, da, z neko naslado grenili svojim najboljšim možem življenje. Dokler so bili med nami. Dokaj zgledov bi se dalo navesti za resničnost te trditve, pa saj za došča to, kar je prejel od nas Fran Levstik za svojo veliko ljubezen in požrtvovalnost!

Da bi se kaj takega nikdar več ne ponovilo med nami!

Gliste so sklicale kongres (zborovanje).

Bil je moderen kongres. Zato se ni imenoval kongres glist, temveč KG.

KG je zboroval v vrtu na zelo prašnem kraju. Obravnaval je sama vprašanja iz zemljedelstva. Dalje obzorje glist ne sega. Plazijo se po zemlji in jedo prst. Uboge, skromne pare so, toda koristne in potrebne. Brez njih bi zemlja ne uspevala. Njihovo delo se mora opravljati.

Bilo je na večer. Mrak je ležal na potih, po katerih je bil prilezel KG na sestanek.

Dolg, star glistač je prevzel predsedstvo. Govoril je o zadevah krajevnega značaja, o svojstvu vrtnih tal, kjer so skupščinarji delali.

»Prodrli smo že precej globoko v zemljo«, je rekel predsednik KG. »Mnogo plasti smo spravili na dan, o katerih ni poprej nihče nič vedel. Razkrojili smo jih in zmrzili. Toda zdi se, da je zemlja le globlja, kakor smo mislili. Vse kaže, da skriva še mnogo več, kot pa smo dosihmal nagrebli. Vrtati moramo na vse strani dalje in pridno zvečiti prst. To je velika naloga. S tem zaključujem KG.«

Ukrivil se je v vljuden koslobar.

Oficielni (službeni) del KG je bil pri kraju.

Zborovalci so se razlezli v posredine gruče sosedov in prijateljev. Pomenkovali so se o načinih, kako si utegne glista najlaže podaljšati život. Vse bi bilo namreč rado dolgo. V tem so videle napredek.

»Najnovejša pot do dolgosti«, se oglasi mlada glista, »je ta, da se ovijaj okoli slamnate bilke. To krepi mišice in nateza ude. Poglejte — takole!«

Tipajoč po bližnji slamici jim je odločno in prepričljivo razkazovala novo metodo (način). Pri tem je ob nekaj zadela. Čutila je, da je bilo srhko in kosmato.

»Oha, kaj pa to? Lej, saj ima lase in se giblje!«

Strahoma se je odvila od bilke.

»Oprostite, bila sem trudna pa sem na slamico sedla«, je reklo tisto kosmato.

»Kdo pa ste?« vpraša glista in se primakne zopet oprezno bliže.

»Gosenica sem po poklicu. Ne bila bi sedla na slamico, prav res, da ne, ko bi ne bila tako silno trudna. Moja pot je bila tako dolga. Ves čas sem lezla po prahu. Le redkokje kaj zelenega. Sploh pa sem nekoliko slabotna že od mladih nog. In to večno ključenje hrbta na vsak korak! Kaj mislite, to usapi. Zdaj pa ne morem več. Pretrudna sem. Na smrt trudna.«

Ves KG je sočutno prigomazel.

»Potrebni ste okrepčila«, reče ena prijazno. »Založite grudico prstil«

»Zahvalim, ne bom,« odvrne gosenica, »pretrudna sem, da bi jedla. Sploh pa mi je tako čudno. Ne maram več laziti po zemlji.«

»Bežite no«, poprime predsednik KG. »Saj to je vendar življenje, da se po zemlji plaziš in zemljo ješ. Kadar tega več ne zmoreš, je konec in smrt. A treba je, da živiš in da postaneš kar se da dolg. Priporočim vam lahko razne metode.«

»Jaz ne verujem v smrt«, reče gosenica. »Če si pretruden in ne moreš več lesti po zemlji, se zapredeš in kesneje postaneš pisan metulj. Pa poletiš v sončno luč in slišiš zvončice zvoniti. Samo da ne vem, kako se to napravi. Pa tudi pretrudna sem, da bi premišljevala.«

Gliste so se v razburjenem gomotu previjale; niso si vedele svetovati.

»Poletiš? — Sončna luč? — Kaj se to pravi? Kaj takega vendar ni ne! — Slišite, vi ste bolni.«

»Take za čudo tuje besede imate«, pripomni predsednik KG. »Vam je kratko in malo slabo!«

Gosenica ni več govorila. Pretrudna je bila. Oklenila se je slamnate bilke.

Tedaj se je storila tema okoli nje.

Iz nje pa so se predle tenke niti in zapredle prašno, na smrt trudo telo.

»To je vendar strašna bolezen«, so dejale gliste.

»To je fenomen, izreden prirodni pojav,« oporeče predsednik KG. »Opazovali ga bomo.«

Nekaj učenih glav kimaje pritrdi.

Pretekli so tedni. Predsednik KG in učene glave so dan na dan pripolzevali k fenomenu ter ga otipavali. Fenomen je bil bel. Ležal je ves zapreden nepremično na tleh.

Končno se je lepega jutra zapredena reč zgenila. Prilezel je pisan metuljček na dan in se z začudenimi očmi ogledoval. Krilca je imel v gube nabrana in ni vedel, kaj bi z njimi. Zakaj pozabil je bil, da je bil gosenica, pozabil tudi, v kaj je kot gosenica veroval in upal — in kako truden je bil, na smrt truden...

V sončni luči pa so se mu krilca razgenila. Dobila so moč in vesele barve.

Tedaj je metulj krila razširil in poletel visoko nad zemljo, naravnost v sonce.

Zvončice so zvonile.

Zdolaj v prahu je zboroval KG.

Našli so prazni mešiček in vse učene glave so bile na kupu.

»Samo plašč je«, ugame prva glava razočarano.

»Bolezen je sama ostala«, meni druga glava.

»Plašč je bil ravno bolezen«, pomodruje tretja glava.

Visoko nad njih slepimi glavami se je izprenašal metulj po sinjem sončnem zraku.

»Na, zdaj je pa do kraja proč«, so dejale gliste.

»Resurrexit. Vstala je«, je pelo tisoč glasov v luči.

Jugoslavija in njene sosede.

Dr. Roman Savnik.

2. Grčija.

Nobena sosednja država ni Slovencem tako daleč kot Grčija. Dolgotrajno in utrudljivo bi bilo potovati tja. Izbire ni velike. Lahko bi se napotili z edino železnico mimo Beograda in Skoplja proti grški meji, ali pa bi s parnikom premerili vse Jadransko morje in bi dospeli na cilj šele na južnem koncu albanskega obrežja.

Toda vkljub toliki daljavi skoro ni Slovenca, ki ne bi že v rani mladosti kaj vedel o tej deželi. Kdo ne pozna silnega boga Zevza, ki je v togoti grmel in metal strele z neba, kdo še ni čital pripovedk o trojanski vojni, o Odiseju in njegovih desetletnih blodnjah po morju in o srečni vrnitvi v domači kraj? Toda vse to so le bajke nekdanjih junaških in kulturnih Grkov, ki so živeli pred več tisoč leti. Nespremenjena je ostala le njihova domovina, v kateri se je odigral tudi dovršen del naše slovanske zgodovine.

Po propadu silne Rimske države so poplavili Balkanski polotok naši slovanski predniki, ki so prodrli globoko na Grško. Marsikje nam o Slovanih pričajo krajevna imena, do danes pa so se tu ohranili le blizu jugoslovanske meje skoro do Soluna. Tu sta se pred dobrimi tisoč leti rodila sv. Ciril in Metod, ki sta kot slovanska apostola tudi med Slovenci širila krščansko vero v našem jeziku. In na taistih tleh so se nedavno med svetovno vojno odigravali dogodki, ki so nas končno povedli v svobodo. Po umiku srbske vojske preko albanskih gora so našli naši junaki pribežališče na grškem otoku Krfu. Tu so narodni voditelji l. 1916. glasno napovedali nadaljnji boj za ustanovitev Jugoslavije, nakar so se pričeli na solunskem bojišču zadnji boji za uresničenje tega vzvišenega cilja. Tudi na Grškem trohne kosti naših junakov, ki so iz domovinske ljubezni žrtvovali življenje. Tako nas grška zemlja spominja sedanosti in davne preteklosti.

Grčija je še enkrat manjša od Jugoslavije. Razprostira se v južnem delu Balkanskega polotoka, ki postaja tu vedno ožji in se cepi v majhne polotoke. Med nje se vrvajo globoki zalivi, tako da ni iz notranjosti dežele nikjer daleč do morja. Obrežje spremljajo številni otoki, zlasti na vzhodu v Egejskem morju. To je z njimi tako gosto posuto, da tvorijo otoki pravcati most med Evropo in Azijo.

Država je zelo siromašna. Navadno se kar iz morja dviga skalnato gorovje, med katerim je le malo nižin, a še te so deloma zamočvirjene. Najvišja

gora je Olimp, ki je 50 m višji od Triglava. Njegov strmi vrh je očem malokdaj viden, ker ga zastirajo oblaki. Starim Grkom se je zdela gora nepristopna, zato so jo smatrali za bivališče bogov. Še danes se malokdo povzpne na njo. Nedavno so se tu potikali roparji, ki so se počutili varne kot nekdanji bogovi.

Podnebje je zelo toplo. Zime so mile, poletja pa tako vroča in suha, da usahnejo manjše reke in so rastline kar ožgane od solnca. Poleti ne dežuje tudi po več mesecev, vendar pa je zrak zaradi bližine morja tako kristalno čist, kakor pri nas le po deževju. Polj je malo, pridelek žita tako skromen, da ga morajo večinoma uvažati. Pašniki dajejo pičlo hrano le ovcam in kozam. Govedo uvažajo iz Jugoslavije. Tudi gozdov nedostaja. Tla so navadno zarasla le z grmičjem, samo bolj v gorah je nekaj večjih

Današnje Atene. Na levi staroslavna Akropola.

gajev borovcev in pini. Pomanjkanje gozda se čuti na vsakem koraku. Ni lesenih hiš, ne lesenih ograj, povsod grade le iz kamna. Tega pa je mnogo, zlasti marmorja, ki je slovel že od nekdanj.

V Grčiji prevladuje tako rastlinstvo kot v našem primorju. Izvrstno uspeva najraznovrstnejše južno sadje, zlasti smokve, pomaranče in limone. Povsod rasteta oljka in tobak, nemara še več pa je vinske trte. Grško grozdje, grške rozine veljajo za najfinejše na svetu.

Železnic je malo. Kolodvori so skromni, prometa ni mnogo. Kajti prebivalstvo se železnic malo poslužuje, večinoma potuje po morju. Morski promet je za Grčijo tolikega pomena kot v Evropi le še za Norveško. Tudi nedostaja lepih cest; zaradi goratih tal je njihova graditev zvezana s prevelikimi stroški. Navadno drže krajša slaba pota le iz pristanišč do bližnjih gorskih naselbin. Še nedavno niso imeli prebivalci ne konj ne voz. Ves kopni promet se je vršil z natovorjenimi živalmi. Zadnji čas imajo tudi vozove, a ti so zaradi slabih in strmih kolovozov lahki in imajo le dvoje velikih koles.

Prebivalstvo države je sicer večinoma grško, a poznajo se mu mnogi vplivi tujih narodov, zlasti Slovanov, Arabčev in Turkov. Albanci so raztreseni skoro po vsej državi. Njihovo vplivanje na Grke je bilo nekoč toliko, da so ti od njih prevzeli razne običaje in celo narodno nošo. Turek pa je

vladal na Grškem tako dolgo kot Srbom. Šele pred sto leti se je Grk osvobodil in si ustanovil svojo državo. Toda sledovi turškega jarma se dolgo niso dali zabrisati. Današnja grška mesta so nastala šele pozneje.

Grčija je republika. Glavno mesto so *A t e n e*, ki se zadnja leta silno razvijajo. Pred sto leti so imele komaj nekaj tisoč ljudi, danes štejejo s pristaniščem Pirejem, ki leži poleg ob morju, že okrog en milijon prebivalcev. Atene hranijo mnogo spomenikov iz starogrške dobe. Nad mestom se vzpenja okrog 90 m visok grič Akropola, na katerem so razvaline najlepših svetišč, ki so jih kdaj stari Grki zgradili na čast svojim bogovom. Na tisoče ljudi iz vseh delov sveta prihaja vsako leto semkaj, prave romarske procesije hodijo na Akropolo občudovat starodavne stavbe, ki so celo v razvalinah očarujoče. Tudi Pirej se naglo razvija. Tu se šele prav vidi, kaj je Grku morje. Zgolj to grško pristanišče ima večji promet kot vse jugoslovanske luke skupaj. Vsako leto tu pristane in odpluje 30.000 ladij, se izkrca in vkrcra nad 2 milijona potnikov.

Siromašnost grude je vzrok izredne štedljivosti prebivalstva. Zapravljanje denarja, pohajkovanje mu je tuje. Že otrok si služi lasten denar, zlasti po mestih. Narod živi skoro vse leto na cestah. Zato je življenje v grških mestih nenavadno bučno. Vsak trg je veliko zbirališče ljudi, ki se glasno razgovarjajo. Po cestnih hodnikih so polnozasedene mize in stoli. Mimo hodijo goste gruce malih trgovcev in čistilcev čevljev, pred hišnimi vhodi preže za mizami menjalci denarja. Ob slehernem koraku po mestnih ulicah samo trgovanje in lov za zaslužkom. Polne so tudi kavarne in restavracije, a nikdo ne pije piva ali vina, kvečjemu kak tujec. Domačin se zadovolji z limonado, še večkrat pa kar z vodo.

Kljub skromnemu življenju je že marsikoga prisilila beda, da se je izselil. Na tisoče Grkov živi zlasti v Ameriki. Mnogi so tam obogateli, pa niso pozabili domovine. Baš z njihovim denarjem so se največ okrasile Atene z javnimi stavbami, spomeniki in nasadi.

Grkom pripada tudi Solun. Ker leži komaj 60 km daleč od naše meje, je za Jugoslavijo velikega pomena. Preko tega pristanišča uvažamo in izvažamo mnogo blaga; tu često pristanejo tudi ladje z jugoslovensko trobojnico.

(Nadaljevanje v prihodnji številki.)

Mlad bolnik v jeseni.

Megla do sivih nebes,
drobno na zemljo deži,
velo je listje dreves,
smrt od povsod se reži.

Bolni mladenič jo sluti:
ure kazalec minuti
zadnji življenja se bliža ...

Tih koraki, ihtenje ...
Vene, oj, vene zelenje,
megla do zemlje se niža ...

Čokolada.

Urška ima šest let.

V jutranjem somraku je v sobi vse razblinjeno v mirno harmonijo: Trije naslanjači, pokriti s prevleko, so kakor tri stare tetke z dežele, ki kramljajo o svojih zadevica. V kotu zaspāno stoji stara skrinja. Na življenje spominjajo le Urškino črtasto krilce in čipkaste hlačke, ki sliĉijo lutki brez kosti, na katero je bil sedel debel gospod in jo sploščil. Ura na mramornatem kaminu hiti tik-tak, tik-tak, kakor da bi se ji kam mudilo. Postelja se nejasno beli in tisto rožnato, plavolaso v postelji, to je Urška. Na rožastem papirju po steni se vijejo zeleni poganjki za zelenimi rožami. In ura, naslanjač, skrinja, stol, postelja in stene se kopljejo v globokem miru v pobožnem pričakovanju zore. Urška je negibna, kakor njena okolica. Njena šobica je nekaj nedoločnega kakor zaprta knjiga. Zdi se, kakor da mrši obrvi in stiska ustnice, kakor da bi hotela zadržati spanje, ki že uhaja. Skozi nežni nosnici slišiš pšš, pšš! dih njene speče duše.

Oh, ta nepridiprav, prikradel se je v sobo! Vtaknil je svoj nos skozi špranjo v zastoru, svoj zlatorumeni, svetlikajoči se nos. In s tem noskom boža šmentani solnĉni žarek tri stare tetke, huščne na poganjke in rože na steni, poččgeta Urškino čelo, lica, usta in lase.

Zbudi jo.

Vendar to še ni pravo prebujenje. Urška se še ni ganila. Le njene lepe, sinje oĉi so se odprle in gledajo. Kako je v tem trenutku zavest še nejasna! Urška prav za prav še spi, zbudena dremlje. Ni se še zavedla same sebe, plava še nekje, v sanjah. Še vedno je le del vseh teh stvari, ki so okoli nje.

Toda Urška sede, si gre z rokami preko lica, obrvi se ji zgladijo, seže si v lase, spletene v kito.

Misel, prvo temeljno misel, katere se zave to mlado bitje, izraža prijetno kruljenje želodĉka. Kakor da je ĉudovito zadišalo po gosti ĉokoladi...

In prva Urškina misel je: zajutrek. Druga misel: kosilo. Tretja: južina. Āetrtā: veĉerja.

Vse to se združi v vprašanje: kaj bomo danes jedli?

Zakaj nikoli ne sestavijo kosila po Urškinem okusu? Zdi se, da ji le vĉasih sluĉajno naredo veselje. Kadar vpraša kuharico Micko, kaj emari v skrivnostnih kozicah na štedilniku, kjer pleše rdeĉ žar in cvrĉi razbeljeno maslo, odgovori vedno enako:

»Mišje krake in mušje jezike!«

Urška nadaljuje svoje misli: sedaj bo vstopila Micka s ĉokolado. Rekla ji bo: »Ali so gospodiĉna Urška že opravili jutranjo molitev? Ali so molili za mamico, oĉko, za dedka, babico, za vse otroĉiĉke, ki nimajo ne dedka, ne babice, ne skrbne mamice in oĉka.«

In Urški bo neprijetno, da ji Micka pridiguje z dvignjenim kazalcem: »Najprej je treba moliti. Ko se ptiček prebudi v svojem gnezdu, pravi kuik! kuik! in moli Boga po svoje. Vsa narava moli svojega stvarnika.«

In med tem časom se bo čokolada popolnoma ohladila.

Urška skoči iz svoje postelje in poklekne. Pod je trd, mala preproga bi bila lahko mehkejša. Kakor pleve je. Urška se hitro pokriža, sklene roki in prične zamišljeno: Oče naš, kateri si v nebesih...

— Kakšen je neki? Ali sedi na poblazinjenem naslonjaču kakor dedek? Ali na divanu, v čigar prevleko je vtkana pastirica, ki posluša pastirja, svirajočega na piščal? Gotovo, te predstave so nesmiselne, a raztresenost je Urškin naglavni greh; vedno misli na storije. Gotovo je, da ljubi Bog ne sedi na pravem naslonjaču, saj v nebesih ni nič trdnega, prijemljivega. Tam je vse narejeno iz oblakov, kvečjemu še iz snega...

Posvečeno bodi tvoje ime, priidi k nam Tvoje kraljestvo, zgodi se Tvoja volja...

— Zgodi se... a če bi ukazal, naj gre Urška ponoči sama v lopo za vrtno orodje, ali če bi zahteval, da hodi bosa, v razcapanem krilcu kakor mala ciganka... če bi jo obsodil, jesti dan za dnem kolerabe, ki jih tako sovraži!

...kakor v nebesih, tako na zemlji...

— V nebesih, kakor ljubi Bog hoče. Angelci so vajeni ubogati. Ukaza niti ne čakajo. Gospodovo misel kar uganejo in že planejo na zemljo, z glavo navzdol, da izvrše ukaz...

... Daj nam danes naš vsakdanji kruh...

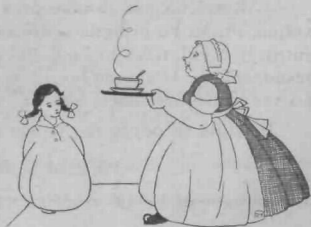
— Z maslom in v nedeljo kolaček... »Revni otročički ne jedo nikoli kolačev. Nimajo niti kruha za lačni želodček, jedo le krompir v oblicah,« pravi Micka. »Gospodična Urška je zelo srečna, ker ima očka, ki ji lahko kupi dobro jelo...«

...Odpusti nam naše dolge, kakor mi odpuščamo svojim dolžnikom...

— Nu, moj Bog, odpuščam, misli Urška. Vendar, dečki so včasih res poredni. Spominja se, da jo je eden imenoval — tega ni še niti teden dni, — da jo je imenoval — gosko! Da, tisti Mihec s pegami na obrazu, ki je podoben rdečemu zajcu. Na kaj je neki tako domišljav?

...in ne vpelji nas v skušnjava...

— V skušnjava. Joj! koliko je skušnjav, vseh vrst, vseh barv, ki preže nate venomer: Zelene češplje v sadovnjaku, mamina košarica

za šivanje, velika knjiga s slikami, ki jo skriva očka za druge knjige v knjižnici, in potem, nos gospodične Mešičkove, klavirske učiteljice. Urško vedno mika, da bi potegnila za ta nos. Suh je in rdeč kakor paprika. Gotovo speče, če se ga dotakneš...

... temveč reši nas hudega...

— Hudega, to se pravi vsega neznanega, vsega skrivnostnega, tega, kar preži v temnih kotih, kar šelesti med vejevjem, reši nas pošastnih pajkov, noževih ostrin, žalosti, ko nas hoče ihtenje zadušiti, reši nas strogega oštevanja, grdih, črnih mož, ki prilezejo po dimniku, in nahoda, takega, da vise sveče iz nosa, in reši nas zvijanja v trebuščku.

... Amen, tako bodi!

— Resnično, vse je tako prav in dobro. Ljubi Bog je sedaj zadovoljen, Micka bo prinesla čokolado, Urškina mamica bo rekla: Dobro jutro, ljubček!, očka jo bo poljubil z hodečimi brki. Dan je lep, nebo jasno, solčno. Urške ne bo nihče ošteval, ker ne bo sitna, premagala bo vse skušnjave, imela bo čisto vest in bo židane volje.

In vrata se odpro in prikaže se — čokolada.

Po P. in V. Margueritteu — Ksenija Prunkova.

Dijamanfi.

Angleški listi so nedavno poročali, da so našli pred kratkim v Transvaalu ogromen dijamant. Našla sta ga slučajno dva siromaka in sta hipoma postala milijonarja. Srečna moža sta imela v Transvaalu nekaj malo rodovitne zemlje, tako da sta se s svojima rodbinama komaj preživljala. Da bi si nekoliko opomogel, se je eden teh siromašnih farmerjev napotil v Johanisburg, kjer je hotel prodati domačijo in poiskati koga, ki bi bil pripravljen kupiti njegovo zemljo. Drugi naseljenec pa je ostal doma in se igral s svojim otrokom. Kar opazi, da drži otrok v roki velik blesteč kamenček. Solnce je sijalo in kamenček je žarel v vseh barvah. Farmer ga vzame otroku iz rok in hiti k sosеду vprašat, kaj bi utegnilo to biti. Sosed, izkušen mož, takoj ponudi siromašnemu farmerju 1000 dolarjev (50.000 Din) za kamenček. Toda mož je slutil, da gre za dragulj velike vrednosti in takoj se je napotil v Johanisburg, da poišče svojega prijatelja in vpraša draguljarja, koliko je v resnici vreden blesteči kamenček. Draguljar mu je povedal, da gre za pravi dijamant. Srečna farmerja sta dijamant prodala in postala milijonarja. Ko bodo kamen obrusili, bo dijamant še večji od slovitega Kohinorja, ki krasí angleško kraljevsko zakladnico.

Vsi dijamanti na svetu tehtajo po mnenju strokovnjakov 40.000 kg in 34.000 kg dijamantov izvira iz Afrike. Zadnje čase so našli največ dijamantov v Transvaalu in v Mvanzi, v bivši vzhodni Afriki. Dijamanti so bili doma tudi v bivši nemški jugozapadni Afriki, v belgijskem Kongu, v Braziliji, Indiji, angleški Gvineji, na Borneu in v Avstraliji.

VESELE IN ŽALOSTNE ZGODBE NAVIHANEGA KUŽETA.
PRIPOVEDUJE MARIJA GROŠLJEVA.

Na potu.

BOBIJU JE BILO V VREČI SOPARNO.

RESK-RESK ŠVRKAJO KREMPELJCI PO ŽAKLJEVINI, POMAGAJO PA JIM TUDI OSTRI ZOBKI, KI GRIZEJO, MELJEJO, TRGAJO — RESK — RESK. —

BOBI SI IZGRIZE V VREČO OKENCE.

SMUK, SMUK — Z GLAVICO VEN IN KUKUK V LEPI NEPOZNANI SVET.

VSE GA ZANIMA. VIDI PSIČKE POBRATIME, KI SE LASTNONOŽNO TRUDIJO PO RAZPALJENI PRAŠNI CESTI, MEDTEM KO SE ON UDOBNO PELJE.

VIDI ČRNEGA MAČKA, KI JE VOZU PREKRIŽAL POT. RAZTOGOTI SE, DA SE MU NAJEŽI DLAKA, IN VIKNE: »EJ, TI SPAKA, K TVOJI SREČI, DA SEM V VREČI, DRUGAČE BI TE UJEL ZA KRAČE IN TI POMERIL HLAČE.«

NEPRIJATELJ GA JE OZLOVOLJIL. UMAKNIL SE JE V NOTRANJŠČINO IN SE GLOBOKO ZAMISLIL. .... BILO JE TISTO ČUDOVITO NOČ, KO SO ŽIVE ZVEZDICE KRESNICE FRFOTALE NAOKROG IN NAGAJIVO SEDALE MLADIM PSIČKOM NA MOKRE SMRČKE.

MAJKA LAJKA JE BILA TEDAJ IZREDNO ZGOVORNA IN RAZIGRANA.

SKLICALA JE SINČKE PSIČKE K SENENEMU KUPU, JIH POLOŽILA NA TREBUŠČKE, JIM PORAVNALA GLAVICE, LEGLA MED NJE IN JIM ŠEPETALA NA UHO:

»DRAGI MOJI SINČKI PSIČKI, NE BOM VAS VEČ DOLGO VAROVALA, NEGOVALA, UČILA IN SVARILA. POMNITE, KAR VAM POVEM DANES, NA KRESNO NOČ, KO SO NAŠI

JEZIČKI GIBLJIVEJŠI, SPRETNEJŠI IN VAŠA UŠESA BOLJ SPREJEMLJIVA. UMNE, MODRE ŽIVALCE SMO, TODA ČLOVEK JE UMNEJŠI, MODREJŠI OD NAS. NAJPOPOLNEJŠE BITJE V STVARSTVU JE. LJUBITI GA MORAMO, GA SPOŠTOVATI IN MU BITI POKORNI. NJEGOVI PRIJATELJI, TOVARIŠI, SLUŽABNIKI SMO.

ČUVALI MU BOSTE DOMOVE.

»ČUVAR BOM DOMOV, HOV, HOV, HOV,« JE VESELO OBLJUBIL SMRČEK.

»ZASLEDOVALI BOSTE TATOVE.«

»STRAH BOM TATOV, HOV, HOV, HOV,« SE JE POGUMNO ODREZAL SRČEK, KI JE SAM KRADEL, KAR MU JE PRIŠLO POD TAČICE.

»HODILI BOSTE Z GOSPODARJEM NA LOV.«

»NA LOV, NA LOV, HOV, HOV, HOV,« JE STRASTNO PRITRDILO MOBI IN VSI ZA NJIM. HIPOMA SO SE RAZBEGLI PO SENOŽETI IN LE S TEŽAVO JIH JE MAJČICA POMIRILA.

»REŠEVALI BOSTE UTOPLJENCE IZ VALOV, HRIBOLAZCE Z LEDENIH VRHOV.«

TRENUTEN MOLK. PSIČKI NISO PRAV RAZUMELI, KONČNO SE OSRČI BOBI IN SVEČANO IZJAVI.

»REŠEVAL BOM LJUDI IZ VALOV, HOV, HOV, HOV, HRIBOLAZCE Z VRHOV, HOV, HOV, HOV,« DASI ŠE NI VIDEL DRUGE VODE KAKOR STUDENČEK NA DVORIŠČU IN PRIJAZNI ZELENIGRIČEK ZA VASJO.

MAJKI LAJKI SE JE ODDAHNILO. POBOŽALA JE PRIDNE SINČKE S TAČICO, JIH POLJUBILA NA ČRNE GOBČKE TER DEJALA:

»DVIGNITE DESNO ŠAPICO IN POTRDIITE OBLJUBO S PRISEGO!«

IN VSI ŠTIRJE SO DVIGNILI ŠAPICE IN JECLJALI ZA LAJKO:

»ČLOVEKU DARUJEMO SVOJE ŽIVLJENJE,
POSLUŠNI, POKORNI MU SLEHERNI HIP,
VDANO IN ZVESTO MU BOMO SLUŽILI,
DOKLER NE ZASTANE SRCA NAM UTRIP.«

TIP-TAP-TOK-TAK SO PADALE
UTRUJENE TAČICE K TLOM...

»KAJ NEKI IMAJO DANES NAŠI
PSIČKI,« JE DEJALA NEJEVOLJNO
GOSPA MARIJA IN HITELA ZAPI-
RAT ODPRTA OKNA, DA NEMIR NA
DVORIŠČU NE BI KRATIL OTROKOM
NOČNEGA POKOJA.

PSIČKI PA SO PRAVKAR ZASPALI
V SVETLO OKRILJE KRESNE NOČI
IN ZASANJALI O JUNAŠKIH ČI-
NIH...

MISLI IN PREMIŠLJEVANJ NEVA-
JENA BOBIJEVA GLAVICA JE UTRU-
JENO ZANIHALA: TINKA — TONKA.
— BOBI JE V VREČI ZADREMAL...

VSI ŠTIRJE: VRANEC, JERNEJ, ŠPELA IN BOBI SO SREČNO
PRISPELI V LJUBLJANO NA MIRJE.

(Dalje prihodnjič.)

Burja.

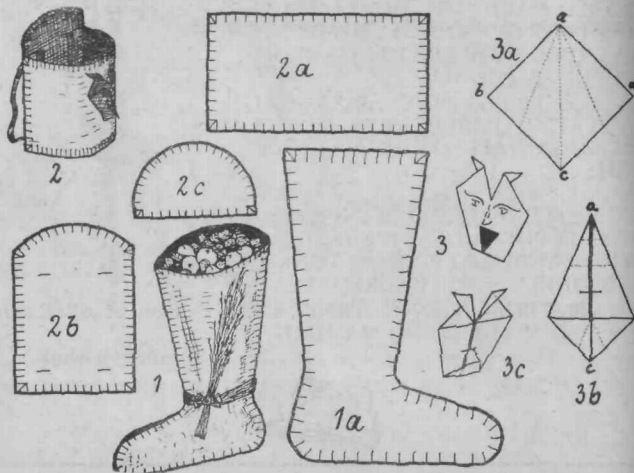
Burja, burja, bu, bu, bu,
kar odpravi se domu!
Tukaj se ne boš ogrela,
mi ne boš klobuka vzela.
Pa še duri zaklenimo,
okna hitro pregrnimo,
da skoz špranje, potoglava,
ne prikrade se, majava:
rada legla bi za peč,
a ledena je preveč.
Saj smo v hišo okna dali,
da bi z doma jo pregnali!

Vera Albrechtova.

Za Miklavžev praznik.

Kmalu, prav kmalu že pride sv. Miklavž! Zato moramo biti že zgodaj marljivi ter pripraviti dvoje drobnih stvari, ki nam bosta dobro služili na Miklavžev večer.

Čevlječek (št. 1) za Miklavževa darila je napravljen iz organtina (vprašajte mamico, kakšno blago je to in kje ga dobite!). Najprej izrežemo obliko 1 a dvakrat in jo obšijemo z volno. Obe obliki čevljevca morata pri risanju in izrezovanju natanko pokrivati druga drugo! Ko smo oba dela izrezali, ju lepo sešijemo. Izgotovljen čevlječek okrasimo še s trakom in majhno šibico in ga postavimo zvečer na okno, da nam Miklavž preko noči kaj dobrega natrese vanj. Hm, to se bomo zjutraj oblizovali!

Za košarico (slika 2) izrežemo iz tenkega kartona tri dele 2 a, 2 b in 2 c. Posamezne dele obšijemo z volno in sešijemo. Slika 2 a je prednji del, 2 b zadnja stranica in 2 c dno košarice. V zadnjo stranico napravimo z nožem štiri vodoravne zareze (glej 2 b) $\frac{1}{2}$ —1 cm široke, skozi katere potegnemo dva ozka traka za držanje. Parkljevo glavico (slika 3) pa prilepimo na sredino prednjega dela košare. Napravimo jo takole: Iz črnega ali rdečega papirja izrežemo kvadrat s stranicami 5 cm. Na papir narišemo srednjo črto a—c (slika 3 a). Oglja b in d pa zganemo k srednji črti; pri oglu c narežemo papir $1\frac{1}{2}$ —2 cm globoko in zarežemo v polovici srednje črte zarezo 1— $1\frac{1}{2}$ cm širine (glej 3 b). Ogel a pa zganemo na hrbtno stran papirja in ga vtaknemo v vodoravno zarezo, to je jezik (glej 3 c). Zarezani ogel c pa na hrbtni strani zganemo navzven; to so rožički (3 c). Nato obrnemo list narobe, narišemo oči in nos in nalepimo parkljevo glavico na košarico.

Zdaj pa le na delo, da bo prijazen svetnik Miklavž vesel in vas bo nagradil z obilnimi darili!

»Opica! Kako je lepa! To je — šimpanz!«

Črez hip se je zbrala pred oknom truma paglavcev. Prisluškovala sem, kaj so govorili o meni ljudje.

Čudila sem se vedno. Ne razumem ljudi! Ali so modri, ali — niso ...

Nekateri so se navduševali zame. Pravili so, da sem lepa in zelo podobna ljudem. Drugi so iz studa pačili usta in šepetali: »Kako gnusna, grda opica!«

Ne razumem ljudi! Vem samo, da nisem lepa, vem pa tudi, da nisem enusna ...

Zakaj tako modra bitja, kot so ljudje, pravijo to, česar ni.

»Na, lisica, poslastico!« je zamrmral.

Lepa, rjava lisica je zamahnila s košatim repom in zgrabila ptička. Dalje nisem gledala.

Stari človek je stopil k meni.

»Kako se kaj imaš, gospodična?« je vprašal, prekanjeno meži kajoč. Bil je v tem hipu podoben Ori-Oriju.

»A, ne spodobi se dobro vzgojeni gospodični, četudi je šimpanz kega rodu, da pogleda v kozarec!« je pravil plešasti starček. »Žganje ne pripelje do ničesar dobrega! To je to! O, seveda! ...«

Odnesel je mojo kletko in jo postavil na okno. Videla sem pred seboj steklo, a za njim ulico. Švigali so avtomobili. Naglo so hodili ljudje, hiteč v različne kraje.

Nenadoma je neki deček obstal pred oknom in vzkliknil.

Čudno je vse to!

Dan izpremenjene usode.

Sedela sem nekoliko dni v kletki.

Po dnevi so jo izstavljali na oknu trgovine. Plešasti starček ni bil zame ne dober ne slab. Krmil me je in venomer klepetal. Kmalu sem ga nehala poslušati. Dolgočasil me je. Njegove besede niso imele smisla.

Hranila sem se z mrkvico, surovim krompirjem in salato. To ni nikakršna poslastica, toda v potrebi se lahko je...

Hrepenela sem k Zo-Zo. Po noči sem se jokala. Zdelo se mi je, da slišim njeno klicanje: »Kaškica! Kaškica!« Planila sem pokonci in prisluškovala. Ničesar razen žvrgolenja ptičev in mrmranja plešastega kramarja nisem slišala. Obup me ni zapuščal. O, ko bi vsaj mogla pisati! Nisem imela niti koščka skorje niti lističa papirja! Trudila sem se, da bi si vse dobro zapomnila. Morda se mi kdaj posreči napisati svoje prigode; s tem sem se tolažila.

Nekega dne je stopila v trgovino visoka, skrbi polna gospa. Opazila sem, da ima objokane oči. Vprašala je po ptičih.

»Hočem imeti takega, ki bi mogel razveseliti mojo hčerkico.« je govorila z žalostnim glasom. »Revica je težko bolna.«

»Imam papige, spoštovana gospa,« je govoril kramar, »to so zelo modre ptice! Znajo govoriti, žvižgati.«

»Žvižgati? Jaz tudi znam to!« sem si mislila.

Dala sem prste v gobček in sem zažvižgala. Gospa in plešasti starček sta se zdrznila in odskočila k vratom. Moja usoda se je takoj spremenila. Gospa se je odločila, da me vzame s seboj.

Dolgo se je razgovarjala in se radi nečesa — kakor se je zdelo — prepirala s starčkom. Naposled mu je dala nekake barvane papirčke. Plešasti kramar me je s pokloni in z neprestanim klepetanjem odnesel k avtu.

Krenili smo na neznanu pot...

Dnevi pri bolni deklici.

Moja nova gospodinja je mala deklica.

Malo večja je od mene. Ima modri očesci in zlate laske. Revica je bolna in žalostna. Ne more se premakniti z mesta. Leži v postelji in stoka dan in noč. Joče se bolna, žalostna deklica. Zelo jo obžalujem!

»Prinesla sem ti malo opico,« je povedala visoka gospa — mamica deklice. »Je to mala šimpanzka, baje zelo modra. Hotela bi, da bi te razveselila in zabavala, hčerkica moja!«

Že sem vedela, kaj mi je storiti.

Mala, slabotna Žana se sedaj neprestano smeje. Niti hip noče ostati sama. Vedno me kliče. Pridna sem. Ne dotikam se nobenega predmeta v hiši. Šalim se in zabavam Žano. Delam to radi nje, ker vem, da je bolna. Srce moje pa hrepeni in je bolno.

Vedno mislim na Zo-Zo. Čujem njen glas. Včasih prihajajo k meni prisrčni glasovi njenih gosli.

Zo-Zo! Zo-Zo! Kako te ljubim! Kako hrepenim po tebi! Moje srce vedno joče...

Tega ne kažem nobenemu. Ne izdajam se. Zbijam šale, prekopicam se, žvižgam, hodim po rokah, da bi mala, bolna Žana bila srečna. Svoje dolžnosti izpolnjujem pošteno. Tako je delal moj oče — hrabri Rru, vodnik naš.

Imam zopet hruške, banane. Spoznala sem novo sadje — jabolka, breskve in grozdje. Dobro je! Vendar je banana — najboljša. Gotovo radi tega, ker raste v džungli, v moji džungli.

Rada imam tudi pomaranče. Pojedla bi tudi prav rada papae... Tukaj jih ne vidim nikjer. Čemu? V džungli in na savani je mnogo papajevih dreves. Res je, da je to zelo daleč odtod, zelo...

Naposled sem dospela do papirja in svinčnika. Žana je za zabavo nekaj risala. Vzela sem velik kos papirja in naposled napisala svoje prigode. Vse, ki sem jih preživela od nesrečne ločitve od ZoZo. Samo če pomislim, da bo zadnji spomin ZoZo name prevrnjena ura! Ob tej misli mi gre kar na jok!

Tu tudi visi ura. Velika, okrogla, samo brez nihala. Ropoče prav tako tiho: »Tik-tak! Tik-tak!« Zvoni pa čisto drugače. Hitro — hitro in tenko kot mali, najmanjši ptiček: »Dik! Dik! Dik!«

Smešna je ura. Zdi se mi, da je vedno v zadregi in da se ji neprestano mudi. Medtem pa ostaja vedno na istem mestu. Na steni, ob peči.

Peč je dobra. Greje malo Žano in ubogo žalostno Kaškošimpanzko. Rada imam peč!

Dan, ko zopet grem po svetu.

Mnogo dni sem prebila z Žano. Ni več stokala in tudi dolgočasila se ni več... Zdravnik je povedal, da je ozdravila Žano mila, zabavna mala opica. To se pravi — jaz! Bila sem srečna in ponosna.

Ali je to plemenito — ozdraviti bolno deklico? Zabavati jo in jo tolažiti, ko je moje srce plakalo?

Naposled je Žana vstala iz postelje. Njena mamica je imela solze radosti v očeh. Deklici se je hitro vračalo zdravje. Tekali sva z njo po vsem domu, šli sva se skrivalnice. Nisva se ločili niti za en hip.

Vzljubila sem svojo malo gospodinjo in sem se zavzela zanjo. Če je stopila k mrzlemu oknu, sem jo vzela za roko in jo odtegnila. Dvigala sem ji toplo pokrivalo, če ji je padlo z ramen. Žana se je rada igrala z menoj, toda ni me ljubkovala. Dajala mi je okusne karmelke, piškote in sadje. Moje srcece je zahtevalo nekaj drugega.

Večkrat sem sanjala, kako me Žana vzame na roko, me pritisne in poboža po glavi. Potrebujem ljubkovanja. Saj sem vendar še otrok. Mala siročica, brez atka in mamice, brez mile, dobre Zo=Zo.

Žana ni razumela tega.

Včeraj, ko sem se čutila zelo samotno in žalostno, sem objela svojo majceno prijateljico. Hotela sem jo poljubiti v lice. Žana je skočila s stolice in zakričala:

»Proč, gnusna opica! Kako si upaš dotikati se mojega obraza?!«

Prijela me je za uho in me začela biti po gobčku. Torej tako? Jaz sem dala Žani radost in zdravje, ona pa me bije po ročicah in gobčku... O, Žana je zelo, zelo nedobra!

Strah me je objel. Gledala sem v njene modre oči, ki so postale zlobne. Mislila sem si: »Kakšna bo Žana, ko doraste?« Ne hotela bi biti tedaj v njenih rokah.

Stekla sem v svoj kotiček. Sedla sem in začela kimati z glavo. Morala sem resno premisliti to, kar se je zgodilo. Nisem več imela rada Žane. Nisem mogla dlje ostati pri njej...

Čakala sem trenutka, ko odpira služkinja pred nočjo vrata na dvorišče. V nedrje sem shranila svoj dnevnik in svinčnik pa sem, ne da bi me kdo opazil, stekla iz hiše. Sklenila sem, da se nikdar več ne vrnem k Žani.

Ljubša sta mi rdečelasi Vravec in plešasti kramar nego ona!

Ne vem zakaj, toda ljubša sta mi...

(Dalje prihodnjič.)

Izumitelj Tomaž Alva Edison.

FIZIKUS.

West Orangeu pri New-Yorku v Ameriki je umrl dne 18. oktobra veliki izumitelj Thomas Alva Edison v 85. letu starosti. Na vsak korak srečavamo njegove izume — najvažnejši je električna žarnica, ki razsvetljuje v milijonih in milijonih izvodih mesta in vasi po vsem civiliziranem svetu. Brezprimerno naglo prodira ta luč do najtemnejših in najskritejših koticov sveta, neizprosno izpodrivajoč vsa druga svetila, ki so imela kdaj veljavo.

Znano vam je, da so imeli mnogi veliki pesniki, modrijani in znameniti izumitelji prav siromašne roditelje. Tudi Thomas Alva Edison, ki je bil rojen dne 11. februarja 1847. v mestu Milanu (Ohio) v Zedinjenih državah, ni zrasel v sijajnih razmerah. Že kot otrok si je moral služiti sam svoj kruh. Prodajal je v vlakih, ki so vozili med Port Huronom in Detroitom, časopise, sadje, okrepcila in mnogotero drugih malenkosti. Zasluženi denar je po večini dajal staršem in s tem pokazal svojo veliko ljubezen do očeta in matere. Kar mu je pa ostalo, je porabil za kemikalije, knjige in fizikalne aparate. V prtljajnem vozu vlaka Port Huron—Detroit si je uredil majhen laboratorij, kjer je stala tudi majhna ročna tiskarna, na kateri je tiskal svoj lasten časopis. Bil je odgovorni urednik, izdajatelj in stavec obenem in je imel 400 naročnikov. Nekega dne je pa med vožnjo eksplodirala cevka s fosforjem in voz je prišel goreti; seveda je pomenilo to tudi konec njegovega časopisa.

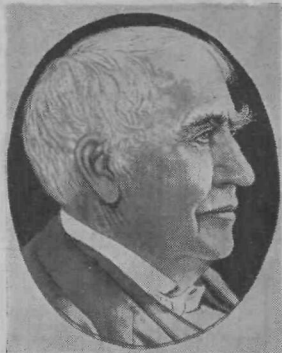
Ko je imel 16 let, je rešil življenje sinčku nekega postajenačelnika. Iz hvaležnosti mu je oče rešenega otroka dovolil, da je smel proučavati telegrafске aparate na postaji. Kmalu nato je bil nastavljen za telegrafista. Takrat je bil v železniški službi predpis, da je moral službujoči telegrafist v dokaz, da ne spi, oddati vsako uro centrali znamenje za številko »6«. To pa Edisonu, ki je rad spal, ni prijalo. Zato je skonstruiral aparat, ki je bil priključen na posebno uro in ki je avtomatično (sam od sebe) vsakih 60 minut oddajal omenjeno znamenje. Bil je to njegov prvi izum.

Kmalu se je začelo za Tomaža burnih doživljajev polno življenje. Ker se je bolj ukvarjal s svojimi poskusi kakor pa s službo, je moral večkrat menjati nameščenje. Toda poskusi so ga napravili znamenitega. Tisti čas so po eni telegrafski žici mogli oddajati samo eno brzozjavno poročilo. Šele njegova iznajdba, ki jo je imenoval »prenašalec«, je omogočila samolastno prenašanje telegramov iz enega brzozjavnega voda v drug vod in oddajanje dveh brzozjavov po eni sami žici.

Tako so sledile leto za letom nove iznajdbe. Leta 1868. ga najdemo v telegrafskem uradu v Bostonu kot vodjo, kjer je pa ostal le eno leto. Vleklo ga je v New-York in v njegovi bližini (v Newarku) si je uredil svojo delavnico. To je oddal kmalu nekemu prijatelju, sam pa si je postavil v Menlo-parku toliko občudovanih laboratorij (delavnico), odkoder je izšla skoro večina njegovih izumov; o njem so krožile različne pravljice in govornice, tako da so ga imenovali »čarovnika iz Menlo-parka«. Najprej se je bavil tu z izgotovitvijo žarnice. Najtežje pri tem izumu je bilo najti material, ki bi žarel in svetil v neprodušno zaprti in brezračni stekleni hruški. 6000 različnih snovi je Edison preizkusil in končno je našel snov — zogljeno bambusovo stebelce. Veliki slavnostni trenutek je bil za Edisona na večer 10. decembra 1879., ko je vzplamtela v laboratoriju prva žarnica. 42 ur je gorela ta luč, prva žarnica na svetu.

Ne zahvaljuje pa Edison svojega obstanka samo električna razsvetljava; tudi električni stroji in dinam so z njegovim izboljšanjem pridobili na veljavi. Gramofon, telefon in kinematograf so bili tudi izpopolnjeni v delavnici tega vsevedeža. V zadnjih desetletjih se je veliki iznajditelj pečal z razmnoževalnimi aparati, z izumom novih tkanin, umetnega gumija itd. V celem je naznanil ameriškemu patentnemu uradu več nego tisoč izumov. Vse njegovo življenje je bilo izpolnjeno z delom in pridnostjo; sam je večkrat dejal, da sta pamet in bistrournost le — velika marljivost. Neredko je predsedel pri kakšnem izumu nepretrgoma po 60 ur in se je potem odpočil z 18—24urnim spanjem.

Edison je veljal vedno in velja tudi danes po smrti za moža, ki ni samo mnogo novega izumil, temveč tudi izboljšal mnogotere stvari vsakdanjega življenja. Brez njegovih bistrournih del bi si ne mogli predstavljati današnjega sveta. Ta duhoviti, nesmrtni mož je podaril človeštvu izume, ki so v temeljih preobrazili življenje civiliziranega človeka. Plodovi njegovega dela ostanejo neminljivi do konca zemeljskih dni.

Naše uganke.

1. ZAGONETNI KVADRATI. (Sestavil J. W.)

I.

a	a	a	e
i	l	l	m
m	o	o	s
s	s	t	t

II.

a	a	a	a
a	a	e	e
k	l	m	m
m	m	n	n

III.

a	a	a	a
a	a	e	m
m	n	n	r
r	s	v	v

IV.

a	a	a	a
d	h	l	m
o	o	r	r
s	s	t	t

V vsakem kvadratu se naj črke tako zvrstè, da povedò štiri besede, ki se dadò vodoravno in navpično čitati. Prva beseda v I kvadratu pove goro v Karavankah, v II. amerikanskega sesavca, v III. državo v Aziji, v IV. rimskega boga (zvezdo nepremičnico). Četrta beseda prednjega kvadrata je obenem prva v naslednjem; zadnja beseda v IV. kvadratu je obenem prva beseda v I. kvadratu. Ostale besede (drugo in tretjo v vsakem kvadratu) je treba same po sebi pogoditi.

2. BESEDNA UGANKA.

Če z **v** me zapišeš
ves sem zelen,
z rožami, nageljni
sem posajen.

S **k** pa sem črn,
mož podzemljak,
gore ustvarjam,
kdo mi enak?

S **h** sem pretegnjen,
lepe glavè,
pazi le, pazi
na moje zobe!

Ko sem na mizi,
s **p** me poznaš,
bel sem in zlikan,
če paziti znaš.

Tvoje pradede
s **č** sem plašil.
Če si kaj bister,
boš že ugenil.

3. KRIZALJKA »PARKELJ«.

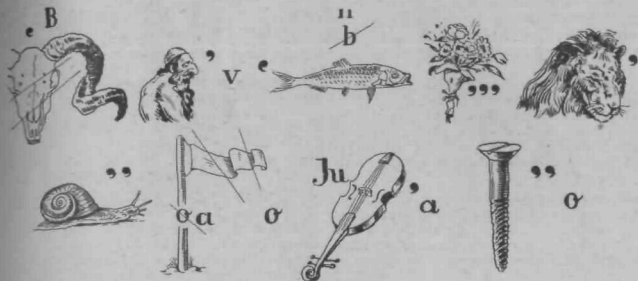

Vodoravno: 1. pamet; 3. predlog; 5. košara; 7. nedoločni zaimek; 8. ribiška potrebščina; 10. del voza; 11. veznik; 13. povratni zaimek; 14. kratica; 15. kazalni zaimek; 16. ednina sam. valovi; 18. žensko krstno ime; 19. igralna karta; 22. ploskovna mera; 24. sv. pismo Mohameda; 27. osebni zaimek; 28. medmet; 30. ploskovna mera. — Navpično: 2. svetnik — dobrotnik otrok; 3. del voza; 4. pritrdilnica; 5. poljsko orodje; 6. glavno mesto Norveške; 7. parkljevo orožje; 9. ozir. zaimek; 12. predlog; 14. srbohrvaško »vsi«; 17. izbruh ognjenika; 21. po točna žival; 23. podzemeljski hodnik; 25. Ljubljanski avtomatični buffet in špansko ime za reko; 26. poklic; 29. bajna bitja; 31. leskovka.

4.

ZASTAVICA V PODOBAH.

RESITEV UGANK IZ OKTOBERSKE
ŠTEVILKE.

1. Zagonetni steber: 1. Nanos, 2. Ča-
bar, 3. Koper, 4. Kokra, 5. Užice, 6. Celje,
7. Razor, 8. Pariz, 9. Sotla, 10. Atila,
11. Praga, 12. Drava, 13. Kočna, 14. Tomsk,
15. Split, 16. Bačka, 17. Vevče. (Naprej za-
stava slavel)

2. Dve posetnici: Jani Fink, Trata =
trafikaninja, Anica Katar = natakarica.

3. Križaljka; navpično: 1. deska, 2. ci-
met, 3. Rumun; vodoravno: 1. dacar, 4. sa-
mum, 5. Anton.

4. Zlogovna vstavljevalka: lava, juha,
uzda, buča, leto, jama, Alpe, noga, Ante.
(Ljubljana.)

Vse štiri uganke so rešili:

Vagaja Uroš in Dušan, Ljubljana; Saša
Kozinc, Maribor; Niko Koritnik, Miloš

Babič, Brate Vera, Eda Flerè, vsi iz Ljub-
ljane; Jožica Drobnič, Mirko Štupar, Malči
Weibl, Flajšman Živka, vsi iz Metlike; Du-
šan in Boris Dernovšek, Sv. Barbara pri
Mariboru; Franci Ostrožnik, Celje; Vlado
Prekoršek, Sv. Barbara pri Mariboru; Dan-
ka Pečar, Zagreb; Katica Jug, Studenci pri
Mariboru; Kos Milan, Radeče; Cirilka Kra-
mar, Škalske Cirkovce; Vinka Rihar, Kam-
nik; Vanda Pelko, Toplice pri Zagorju;
Zalokar Srečko, Celje.

Tri uganke sta rešila:

Dobraže Anton, Ostrožno pri Ponikvi;
Ušlakar Dušan, Sevnica.

Dve uganki je rešila:

Zlata Košenina, Gornji grad.

Eno uganko sta rešili:

Slavica in Vlastica Bulovec, Kranj.

Mladi slikarji razstavlajo:

Marija Veričnikova:
Grajski čuvaj Grom zagovoril povodnega moža

Dušan Vagaja:
Gorenjska hiša

Marko Sever:
Tako potujejo bogataši

Iz mladih peres . . .

(Prispevki »Zvončkarjev«.)

Marica Oblakova:

MOJA POT IZ AMERIKE V JUGO-SLAVIJO.

Zadnji dan v Ameriki! — Kar nisem si mogla misliti. Zdelo se mi je, da sanjam. Prej tako težko pričakovanega dne sem se danes skoro bala. Že jutri se bom morala ločiti! Zdelo se mi je nekaj neverjetnega, nemogočega. Da odpotujem v Evropo, v Jugoslavijo?

Iz teh misli me je prebudilo glasno brnenje zvonca. Hitro sem šla odpirat. V predsobo so se vsule moje sošolke. Prišle so po slovo. — To se vè, da smo jih malo pogostili. Vse dopoldne smo se pogovar-

jale o tem in o onem. Zelo jih je zanimalo, kakšna je Jugoslavija, kako je tam, kakšni so ljudje, kakšen jezik govorijo itd. Jaz sem od časa do časa kratko vzdihnila na to kopicco vprašanj, ki so mi jih stavljale vse križema. — »Kako naj bi vse to vedela, ko še nisem bila nikdar tam?« — Se sama si nisem mogla jasno predstavljati, kako je in kako bo. Če sem jim še tako zatrjevala, da ne vem, so le silile vame, male radovednice. Prosile so me tudi, naj govorim malo slovensko. Rade volje sem jim ustregla, kolikor sem pač takrat znala. Kar niso se mogle načuditi. Komaj sem se malo oddahnila, že zopet: »Kako se pravi miza po slovensko?« »Ah, kaj tisto«, pravi druga »povej rajše, kako se pravi ura!« »Tudi to ni nič«, odgovori tretja, »povej, kako se pravi: »Jaz pojdem domov«. — Vprašanj ni bilo ne konca ne kraja. Poskušale so

tudi ponoviti po slovensko, kar sem jim povedala, a skoraj bi si bile jezike polomile. Ni jim šlo.

Ko smo tako sedele in bile popolnoma zatopljene v pogovor, nas mahoma zbudi ura, ki je pričela biti dvanajst. Zdrznile smo se. Štiri ure so pretekle kakor nič. Hitro so se napravile, se poslovile in odšle. Obljubile so, da pridejo ob pol petih po šoli nazaj. Jaz sem ostala doma, ker smo imeli še dosti dela s pospravljanjem in urejanjem naših stvari.

Drugo jutro sem vstala zelo zgodaj. Zadnjikrat smo še pregledali vse, — nismo li kaj pozabili. Ko smo se prepričali, da je vse v redu, smo vzeli kovčke v roke in — odšli. Poslovlili smo se že preje pri vseh znanih in sosedih. Krenili smo proti pristanišču.

Ko smo prišli tja, je bilo že vse polno ljudi. V pristanišču je bilo zasidranih več ladij, tako da smo morali vprašati, kje je naša. Komaj smo se prerili skozi številno množico do parnika. — Ko je bilo vse urejeno, smo imeli še trideset ure časa. Porabili smo ta čas, da smo šli ven iskat strica in teto. Obljubila sta nam bila, da prideta na neko, prej določeno mesto, da se poslovimo.

Čakamo, čakamo — nikjer ju ni. Pol ure smo se ozirali — zaman, ni jih bilo. — Že smo se obrnili, da bi šli nazaj, kar ju zagledamo, kako hitita proti nam. Vsa zasopla mi teta izroči krasen šopek vrtnic. Bila sem ji zelo hvaležna zanje. Hitro a prisrčno smo se poslovili, ker je imel parnik že skoro oditi. Prišli smo menda zadnji čas. Komaj smo bili na parniku, so že dvigali mostiček, ki je bil zadnja vez med zemljo in med nami — na parniku, ki bo kmalu odplul z nami daleč, daleč...

Sirena zatuli, verige zarožljajo, godba zaigra in mi se počasi odmikamo iz pristanišča. Pisana množica nam je mahala z robcami v pozdrav. Nekateri so se smejali od veselja, a večinoma so jokali. — Vedno hitreje smo se odmikali. Množica je vzklivala, mi smo odzdravljali. Jok se je razlegal daleč naokoli. Ne morete si misliti, kako mi je bilo težko. Počasi nam je izginjal New York izpred oči. Peljali smo se mimo »Boginje Svobode«, ki izdaleka pozdravlja tujske: »Dobrodošel!«

Tako smo se odpeljali ob 10. dopoldne, dne 26. junija. Morje je bilo precej valovito. Tudi megla je nastopala, čim bolj smo se oddaljevali od suhe zemlje. V splošnem je kazalo slabo.

(Dalje prihodnjič.)

Velečlenjeni gospod Doropoljski!

Oprostite, da Vam pišem prvič. Ze štiri leta sem naročen na Vaš cenjeni list *Kotiček*, da izide prihodnja številka »Zvončeka«.

Najbolj me zanima risanje, zato Vam pošiljam sličico pod naslovom: »Tako potujejo bogataši«, in prosim, da jo priobčite v prihodnji številki »Zvončeka!«

Pozdrave pošilja

Vaš hvaležni Zvončkar

Marko Sever,

dij. II. c. r. I. drž. real. gimn. v Ljubljani.

Odgovor:

Dragi Marko!

Tvoje risbo sem pokazal vsem kotičkarjem. Zdaj si vesel, kajne? Za prihodnjo številko mi pa pošlji sliko sv. Miklavža s sijajnim spremstvom.

Na avidenjel!

Gospod Doropoljski.

Cenjeni gospod Doropoljski!

Ze spet Vam pišem iz bohinskega kota. »Zvonček« mi najbolj ugaja. Najrajši čitam povest o mali Kaški. Hodim že v 5. razr. osnovne šole. Najljubša predmeta sta mi zgodovina in nauk o narodi. Rišem tudi rad.

Sedaj bo kmalu prišel sv. Miklavž iz nebes. Bodite pridni, Zvončkarji, da vam kaj lepega prinese.

Gospoda Doropoljskega in vse kotičkarje prav priščno pozdravlja

Remic Janez iz Boh. Bistrice.

Odgovor:

Dragi Janez!

Lep nauk daješ mojim ljubim Zvončkarjem, upam, da se sam tudi ravnaš po njem. Sporočil nam torej, kako Te je radodarni

stari svetnik nagradil za pridnost in kaj počnete takole pozimi tam v bohinskem kotu.

Zdravo!

Gospod Doropoljski.

Velečlenjeni g. Doropoljski!

Oglašam se zopet po dolgem času. Pri lagam rešitev ugank. V preteklem letu sva bila z bratom Urošem s šolskim delom zelo zaposlena. Naš IV. a razred pa je izdajal tudi svoj mesečnik »Naš list«, Uroš je bil ilustrator. Jaz sem pa risal za šolo stenske tabele.

Narisal sem gorenjsko hišo iz Dovjega in drevo brez listja s kapelico. Oboje Vam prilagam. Za letos imam pripravljeno nekaj gradiva, ne vem pa, če ga bom lahko kmalu izvršil.

Uroš obiskuje zdaj klasično gimnazijo in se ima dosti učiti.

V koledarju je pet Pavlov, zato Vas prosim, hodite tako prijazni, pa mi sporočite, kdaj obhajate svoj god.

Z najlepšim pozdravom Vaš udani

Dušan Vaguja,

Zgornja Šiška pri Ljubljani.

Odgovor:

Ljubi Dušane!

Dosti novic si mi natresel to pot v svoje ljubeznivo pisemce. Oho, list da ste izdajali lani! Ali bi mi mogel poslati vsaj en izvodič, zelo me zanimajo take reči.

Eno Tvoje risbo prinašam v tej številki, druga pride kmalu na vrsto, da bodo vsi moji Zvončkarji videli, kakšen risar si.

Ali se bo Uroš tudi kaj oglasil? Za enkrat ga lepo pozdravi!

Od Pavlov je pa tisti pravi, ki prav za prav ni kot sv. Pavel narisal v pratiki; eno črko ima drugačno in huda nezgoda se mu je bila pripetila.

Iskreno Te pozdravlja

Gospod Doropoljski.

STRIC MATIČ - S KOŠEM NOVIC

Pes doberman, z imenom »Strolče«, iz Berlina je pretekli mesec rešil iz vode sedemletnega dečka, sina svojega gospodarja. Nemška zveza za varstvo živali je odklikovala junaškega psa s častno zavratico, ki mu jo je svečano izročila s krožnikom hrenovk.

Jugoslovanska paroplovna družba je naročila v Angliji nov parnik, ki bo ena naših največjih in najlepših ladij na Jadranu. V morje bo spuščena meseca aprila in bo vršila reden promet med Trstom in Kotorom. Ladja bo imela 25.000 ton in bo krščena na ime »Kralj Aleksander«.

V Duplici pri Kamniku so prejšnji mesec ubili divjega mrjasca. Padel je v cementni kanal nad elektrarno, od koder se ni mogel več rešiti.

Izračunili so, koliko poje človek v enem letu. V glavnem so ugotovili sledeče številke: 600 kg tekočine (vode, vina, piva), 175 kg krompirja, 250 kg pšenice, 100 kg zelenjadi, 260 l mleka, 50 kg mesa, 30 kg sočivja, 25 kg masti in 8 kg soli.

Čudno dogodivščino so doživeli nedavno trije delavci iz Aleksandrovega na Krku. Pefjali so se s čolnom: med Krkom in Aleksandrovim se je pa čoln naenkrat prevrnil. Vsi trije so padli v morje in opazili morskega psa. Morski pes je priplaval ob stran čolna in ga z orjaškim zamahom svojega ogromnega repa prevrnil. Sreča je bila, da so bili vsi trije delavci večji mornarji in so ohranili prisotnost duha. Čez nekaj časa so opazili ribiško ladjo, katero so priklicali z vpitjem, nakar jih je vzela na krov. Po pripovedovanju delavcev je bil morski pes kakih deset metrov dolg.

Na čast Indskim knezom, ki se mude ta čas v Londonu, je priredil angleški kralj v Buckinghamski palači sprejem, h kateremu so prišli povabljeni v polnem orientalskem razkošju. Jedilna dvorana v palači ni gotovo še nikoli videla toliko sijaja. Samo vrednost draguljev, ki so jih imeli knezi na sebi, cenijo na 100 milijonov.

Washingtonski statistični urad je objavil končne podatke o zadnjem ljudskem štetju v New-Yorku. Po tem štetju je bilo

v mestu in njegovih predmestjih 10 milijonov 901.000 prebivalcev. Površina New-Yorka znaša 2541 kvadratnih milj.

Naši kraljeviči Peterček, Tomislav in Andrej so koncem preteklega meseca zapustili Bled in odpotovali domov v Beograd.

Silni deževni nalivi so povzročili v nekaterih delih Indije velike poplave. Posebno je bila prizadeta okolica Jajpura, kjer je 12.000 ljudi ostalo brez strehe, 150 pa jih je utonilo.

Poslednji izum Edisona je izdelovanje umetnega gumija iz zlatega ovsca, ki raste v Ameriki. Iz soka te rastline, pomešane z drugimi sestavinami, se dobi trdno snov, ki se je praktično izkazala kot primerno nadomestilo za gumi.

V Glasgowu grade novo veliko ladjo, ki bo baje prekašala po svoji velikosti vse dosedanje ladje. Grade pa novo ladjo v popolnoma zaprtem prostoru, tako da razen tam zaposlenih inženjerjev in delavcev nihče ne more dobiti o njej pravih nobenih podatkov. Nova ladja bo dolga 320 metrov, vode pa bo odpirala 84.000 ton. Stroji bodo proizvajali 210.000 konjskih sil, povprečna brzina pa bo znašala okrog 30 vozlov.

Miklavž v eni potezi.